

29. 3. 2022

LUKA MITEV

fagot / bassoon

Mednarodni glasbeni cikel
Festivala Ljubljana 2021/2022
International Music Cycle of the
Ljubljana Festival 2021/2022

Viteška dvorana Križank, Cerkev sv. Frančiška Asiškega
in Slovenska filharmonija / Knights' Hall, Križanke,
Church of St. Francis of Assisi and Slovenian Philharmonic

14. 10. 2021 – 8. 4. 2022

Program finančno omogoča / The programme is supported by:

Ustanoviteljica Festivala Ljubljana je Mestna občina Ljubljana.
The Ljubljana Festival was founded by the City of Ljubljana.

Torek, 29. marca 2022, ob 19.00
Tuesday, 29 March 2022, at 7.00 pm
Viteška dvorana / Knights' Hall, Križanke

13. koncert Mednarodnega glasbenega cikla 13th Concert of the International Music Cycle

LUKA MITEV

fagot / bassoon

SAE LEE, klavir / piano

Gost / guest:

Mihael Mitev, fagot / bassoon

Na sporedu / Programme:

A. Tansman: Sonatina za fagot in klavir / *Sonatina for bassoon and piano*

- I. Allegro con moto
- II. Aria
- III. Scherzo: Molto vivace

Z. Šesták: Pet virtuoznih invencij za solo fagot
Five virtuoso inventions for bassoon

- I. Recitativo, molto rubato
- IV. Molto allegro, quasi adiratamente

G. Rossini, prir./ arr. **F. Gebauer**, **B. Koenigsbeck**:
Šest arij za dva fagota iz opere Seviljski brivec
Six Arias for Two Bassoons from The Barber of Seville

- I. Ecco ridente in cielo
- II. Largo al factotum
- III. Una voce poco fa
- IV. Dunque io son
- V. Zitti zitti, piano piano
- VI. Di si feilce innesto

W. A. Mozart: Sonata za fagot in violončelo v B-duru, K. 292
Sonata for bassoon and violoncello in B flat major, K. 292

- I. Allegro
- II. Andante
- III. Rondo: Allegro

C. Saint-Saëns: Sonata za fagot in klavir v G-duru, op. 168
Sonata for bassoon and piano in G major, Op. 168

- I. Allegro moderato
- II. Allegro scherzando
- III. Molto adagio - Allegro moderato

Poljak **Alexandre Tansman (1897–1986)** je v Varšavi doštudiral tako pravo kot glasbo; udejstvoval se je kot skladatelj, dirigent in klavirski virtuoz. Vse življenje je bil navezan na svoje nacionalne korenine, četudi je večinoma živel v Parizu in prevzel francosko državljanstvo. Pri delu je posrkal vplive pariške glasbene metropole, v kateri je našel precej boljše odzivi na svoje napredne glasbene ideje kot v domovini, saj so njegova dela kmalu začeli izvajati eminentni glasbeniki: dirigenti S. Kusevicki, L. Stokowski, A. Toscanini ... in interpreti A. Rubinstein, A. Benedetti Michelangeli, A. Segovia, J. Heifetz in drugi; Tansman pa se je spoprijateljil tudi z uglednimi sodobnimi skladatelji. Med drugo svetovno vojno je zaradi judovskega rodu emigriral v ZDA, nakar se je vrnil v Pariz. **Sonata za fagot in klavir** je napisal leta 1952. Je zelo zahtevno delo za fagotista. Po hitrem in zvočno barvito živahnem *Allegro*, ki ritmično pulzira v klavirju in predstavi ritmično ter melodično pestre linije fagota v širokem obsegu, sledi ekspresivno izpovedni stavek *Aria (Largo cantabile)*, pri katerem fagot vnovič "poje" nad ritmično zaznamovano akordično podporo klavirja. Delo sklone energični, ritmično razigrani in hitri *Scherzo* s hudomušno noto.

Češki skladatelj **Zdeněk Šesták (r. 1925)** se je rodil v Čítolibyju blizu Lounyja in je zaslužen za odkrivanje glasbene dediščine 18. stoletja svojega rojstnega kraja. Za temeljito muzikološko delo ga je leta 2008 nagradilo češko ministrstvo za kulturo. Poleg muzikološkega proučevanja pa je Šesták vse življenje ustvarjalec glasbenih del za različne zasedbe. Leta 1950 je končal študij kompozicije na Praškem konservatoriju, iz univerzitetnega študija pa je bil zaradi političnih razlogov izključen; pozneje, leta 1991, je doktoriral iz filozofije. **Pet virtuoznih invencij za solo fagot** je napisal leta 1966. Prvi stavek *Recitativo, molto rubato* se izvaja v določenih ritmičnih vrednostih, a v prostem tempu. Zaznamujejo ga glasbene fraze, oblikovane iz nizov repetitivnih tonov ter skokovitih spustov. Drugi stavek *Sostenuto* prinaša igrivost dialoga, ki, kot se zdi, ponazarja dihotomijo preudarnosti in impulzivnega hotenja. Iz skladbe, v kateri se fagot predstavi v najrazličnejši artikulaciji in širokem tonskem in izraznem razponu, bo slišati še četrty stavek *Molto allegro, quasi adiratamente*. Uokvirjata ga zelo hitra in živahna dela, srednji pa je v počasnejših notnih vrednostih spevno reflektiven.

Sloviti italijanski operni mojster **Gioachino Rossini (1792–1868)** je bil od otroštva tesno povezan z glasbenim gledališčem in je že zelo zgodaj začel skladati glasbeno-scenska. Zaslouel je v žanru *opere buffe* in vrh svoje plodovite ustvarjalnosti dosegel z delom *Seviljski brivec*. Opera zgodba po istoimenski Beaumarchaisovi komediji o zvitem brivcu Figaru, ki se trudi pomagati grofu Almavivi do Rosine, odeta v Rossinijevo prikupno glasbo, se je takoj priljubila. Že štiri leta po premieri v Rimu, leta 1820, je več arij iz te opere priredil za dva fagota François-René Gebauer, tedaj fagotist Pariške opere, kasneje profesor Pariškega konservatorija. **Šest arij** obsega *cavatino Almavive Ecco ridente il ciel*, znamenito Figarovo arijo *Largo al factotum*, *cavatino Rosine Una voce poco fa*, duet Figara in Rosine *Dunque io son*, tercet *Zitti zitti, piano piano* in sklepni ansambel *Di si felice innesto*.

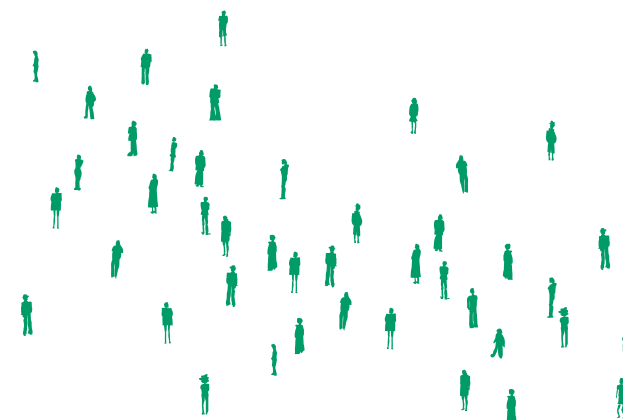
Programs se nadaljuje s skladbo genialnega klasicističnega ustvarjalca **Wolfganga Amadeusa Mozarta (1756–1791)**, ki je bila prvič natisnjena šele v prvih letih 19. stoletja, 30 let po njenem nastanku, in sicer z naslovom *Sonata za fagot in violončelo*. Ta natis je tudi najzgodnejši vir za to glasbeno delo, avtograf namreč ni ohranjen. Nenavadna zasedba seveda vzbuja vprašanja o njej in za koga je delo nastalo – domnevno za ljubiteljskega fagotista Thaddäusa von Dürnithza. Glede na dominantno vlogo fagota je mogoče sklepati, da je Mozart skladbo vendarle napisal za fagot s spremljavo *continua*. Ker pa je bil *basso continuo* v času natisa dela že zastarela praksa, je najbrž založnik raje sonato poimenoval "za fagot in violončelo" [slednji je bil pogosto uporabljeno glasbilo za namene *continua*] in s tem vzbudil zanimanje za nakup tudi pri spretnih violončelistih. Tudi danes se ta *Sonata* izvaja kot duo [nocoj v različici dua fagotov]. Skladbo odpira *Allegro* v sonatni obliki in vedrega duha; sledi počasni in spevni stavek *Andante*, v katerem vodilni fagot kantabilno vodi melodično linijo. Sklepni stavek je *Rondo* z oznako *Allegro*, ki energično in radostno začinjeno s trilčki pripelje sonato do zaključka.

Francoski ustvarjalec **Camille Saint-Saëns (1835–1921)** je že kot deček kazal izjemno glasbeno nadarjenost; zaslouel je kot izvrsten organist, bil je odličen pianist in ustvaril je bogat opus najrazličnejših glasbenih žanrov. Čeprav je bil sprva progresivno usmerjen skladatelj in je leta 1871 v Parizu soustanovil združenje Société nationale de musique, da bi novi glasbeni trendi vzniknili tudi med francoskimi avtorji, je pri komponiranju ostal v konvencionalnih okvirih in pozneje zavračal sočasne novosti glasbenega sveta zgodnjega 20. stoletja. V zadnjem letu življenja je napisal tri sonate – za oboo, klarinet in fagot –, s katerimi je tehtno prispeval k solističnemu repertoarju za ta glasbila. *Sonata za fagot in klavir v G-duru* je nastala za Léona Letellierja, profesorja na Pariškem konservatoriju, prvega fagotista Pariške opere in orkestra Société des concerts du Conservatoire. Je zahtevno delo, ki izmenjuje lirčno in igrivo razpoloženje. Spevnemu uvodnemu stavku *Allegro moderato* sledi energični in radoživi *Allegro scherzando*. Sklepni stavek uvede dolgi *Molto adagio*, ki izpostavlja melodičnost fagota, stavek in sonato pa zaokroži virtuozni *Allegro moderato*.

Helena Filipčič Gardina

Fagotist **Luka Mitev**, rojen v Postojni, se je začel učiti fagot pri očetu Zoranu Mitevu. Izobraževanje je nadaljeval na ljubljanskem Glasbenem konservatoriju in tu leta 2015 dobil Škerjančevo nagrado. Kot solist se je prvič predstavil pri dvanajstih s pihalnim orkestrom, kasneje tudi z Obalnim komornim orkestrom in Godalnim orkestrom GŠ Postojna. Udeležil se je več državnih tekmovanj in dosegal odlične rezultate s prvimi nagradami, prejel je tudi vseh sto točk. Redno sodeluje na mednarodnih komornih festivalih, kot so Akademija komorne glasbe v Ferrari, Festival Ljubljana in Festival Lent, v preteklih sezonah je sodeloval tudi na večjih turnejah mladinskega orkestra EUYO. Leta 2020 je bil povabljen na eno največjih tekmovanj Praška pomlad ter spomladansko turnejo slavnega Mladinskega orkestra Gustava Mahlerja (GMJO), žal sta bila oba dogodka zaradi pandemije koronavirusa odpovedana. Predstavil se je na številnih recitalih Glasbene mladine ljubljanske, Festivala Ljubljana ter Glasbene mladine Slovenije. Študiral je na Univerzi Mozarteum v Salzburgu pri profesorju Marcu Postinghelu, kjer je dodiplomski študij končal z odliko, trenutno pa je štipendist Ministrstva za kulturo Republike Slovenije za študij na Visoki šoli za glasbo Hannsa Eislerja v Berlinu pri profesorju Volkerju Tessmannu. S koncertem lanskega leta je postal tudi član slovite Karajanove akademije Berlinskih filharmonikov. Redno se udeležuje številnih seminarjev in svoje glasbeno znanje pogloblja pri priznanih glasbenikih in profesorjih, kot so Sergio Azzolini, Gustavo Núñez, Giorgio Mandolesi, Emmanuel Pahud, Stefano Canuti, Radovan Vlatković, Stefan Schilli, Ole Kristian Dahl in drugi.

Sae Lee je diplomirala na tokijski univerzi Toho Gakuen, kjer je študirala pri profesorjih Kazuhiku Nakajimu in Ecuju Tazakiju. V letih 2007 in 2008 je z odliko končala študij klavirja in komorne glasbe na Pariškem glasbenem konservatoriju. Njeni profesorji so bili M. Beroff, E. Le Sage in L. Hadady. Je dobitnica devetih prvih nagrad na mednarodnih tekmovanjih, izpostaviti velja prvo nagrado na mednarodnem tekmovanju Città di Padova in prvo nagrado na mednarodnem pianističnem tekmovanju Alberta Roussla. Kot aktivna komorna glasbenica sodeluje s saksofonistom Mihom Rogina, s katerim nastopata po svetu kot Duo Kalypso. Sae je klavirska spremljevalka primabalerine in direktorice baleta Pariške opere Aurélie Dupont. Nastopila je v več televizijskih in radijskih prenosih po Japonski in Evropi. Trenutno je zaposlena na Akademiji za glasbo Univerze v Ljubljani.

NAPOVEDNIK / TO BE ANNOUNCED

31. 3. 2022 ob 20.00 / at 8.00 pm
Cerkev sv. Frančiška Asiškega / Church of St. Francis of Assisi

14. koncert Mednarodnega glasbenega cikla Mladi virtuozii
14th Concert of the International Music Cycle Young Virtuosi

DANIJELA SLANA, orgle / organ

GODALNI KVARTET EMONA
EMONA STRING QUARTET

Tim Skalar Demšar, violina / violin

Neža Capuder, violina / violin

Tilen Udovič, viola

Katarina Kozjek, violončelo / cello

Na sporedu / Programme:

J. S. Bach, J. Rheinberger, F. Mendelssohn-Bartholdy, C. Franck,
A. Pärt, F. J. Haydn

Glavni sponzor /
General sponsor:

Glavni medijski sponzor /
General media sponsor:

DELO

Sponzor / Sponsor:

V sodelovanju z /
In collaboration with:

trnurek zome

Izdal / Published by: **FESTIVAL LJUBLJANA**, marec / March 2022
Zanj / For the Publisher: **DARKO BRLEK**, direktor in umetniški vodja,
častni član Evropskega združenja festivalov / General and Artistic
Director, Honorary member of the European Festivals Association
Besedila / Texts: **HELENA FILIPČIČ GARDINA**
Prevod / Translation: **AMIDAS, d.o.o.**
Oblikovanje / Design: **ART DESIGN, d.o.o.**
ljubjanafestival.si
www.facebook.com/ljubjanafestival
www.instagram.com/festival_ljubljana/
www.youtube.com/user/TheFestivalLjubljana